

Szerkesztőség:

Rimaszombat Koháry-utca 21. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.**Felelős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadó hivatali előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisors térfogata . . . . . 12 fillér.
Többzsöri hirdetésnél árkedezmény.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Közigazgatási bizottság.

— Április 14-én. —

(Óvázció a főispánnak. — Uzsoraügy. — Intézkedés a szövetkezetek visszaélései ellen. — Nagyrőcei főtóskodás. — Utadó hátrálék.)

A vármegyei közigazgatási bizottság *Hámos* László főispán elnökle mellett f. hó 14-én tartotta rendes szokásos havi gyűlését, melyen *Bornemisza* László alispánon kívül jelen voltak: *Szentiványi* Árpád, *Kubinyi* Géza, *Farkas* Ábrahám orsz. képviselők, *Hevessy* Bertalan, *Marton* János, *Mihalik* Dezső, *Máriássy* Andor, *Fáy* Gyula, *Samarjay* János, *Józsa* Antal, *Kubinyi* Andor, *Jurasko* Jakab, *Lukács* Géza, *Szakall* Vincze, *Mesko* Miklós, dr. *Mészáros* István, *Kubinyi* Ferencz bizottsági tagok.

A referensek az alispán havi jelentésének meghallgatása után a mult ülés óta fölmerült folyó ügyekben tették meg jelentéseiket, melyeknek tárgyalása folyamán *Hevessy* Bertalan egy napirenden nem lévő hirtelen felmerült eset bejelentésére kért szót, mondván körülbelül a következőket:

„Minden finomabb érzést kinosan érintő panflett olvasott véletlenül a mai napon, a mely a főispán ellen való támadást foglalja magában. Ezen izléstelen támadásnak semmiféle értéket és jelentőséget nem tulajdonít ugyan, — mert egy olyan nyomdafestékes papíron jelent meg, a melyben valaki névalírás nélkül, s hozzá még egy régen sirjában nyugvó nagynevű emberünk háta mögé bujva intézi qualificalatlan támadását, mindazonáltal a méltatlanul megtámadott vármegyei főispán iránt érzett általános rokonszenv megnyilatkozásaként kifejezést óhajt adni annak, hogy a kik itt vagyunk, egyforma szeretettel s tisztelettel csoportosulunk pártkülönbség nélkül azon férfiu mellett, a ki mindannyiunk megnyugvására immár egy évtized óta ül azon a diszes helyen, hová őt a kormány helyezte, de a hol mindannyiunknak általános köztiszteletét kiérdemelte.

Indítványozza, hogy ezen méltatlan támadás alkalmából a vármegyei közigazgatási bizottság jegyzőkönyvileg adjon kifejezést *Hámos* László főispán iránt érzett általános bizalmának.

Az elhangzott indítvány a főispán személyét érintvén, a tárgyalás vezetését *Bornemisza* László alispán veszi át; s felhívja a közigazgatási bizottság tagjait az előterjesztés érdemleges tárgyalására. Többek felszólalása után a közigazgatási bizottság a következő határozatot hozza meg:

„Felhaborodva vesz értesülést Gömör-Kishont t. e. vármegye közigazgatási bizottsága azon szenyiratról, mely a „Gömöri Hírlap“ f. év és hó 13-ik napján megjelent példányának „A főispán jubilál“ cím alatt napvilágot látott; felhaborodva különösen azért, mert általa köztisztelettel és őszinte szeretettel környezett főispánunk tisztességén a legméltalabb módon s minden jogosult alap nélkül célzott rést ütni.

A sajtószabadság kétségtelenül egyik legnagyobb vívmánya az 1848-as törekvéseknek, — de ezen vívmány egyuttal szent is, melylyel visszaélni nem szabad; ámde azon szomorú tapasztalatot szerezte a közigazgatási bizottság s általában a vármegye értelmisége, hogy a „Gömöri Hírlap“ eddigi rövid élete folyásán mintegy azt látszott célul kitűzni, hogy azokat, a kik a közjókért sikerrel fáradoznak, s méltó jutalomképen a polgártársak bizalma felemelt, sárral, piszokkal dobálja meg, — hogy a vármegye lakosságánál eddig állandóan és pártkülönbség nélkül fennállott jó egyetértést megbontsa, és a szencziók hajhászása után igyekszik magának olvasóközönseget, anyagi existenciát biztosítani; a mely tendencia pedig annál veszedelmesebb, mert e lap magát a függetlenségi és 48-as politikai párt organumaként tüntetvén fel, ezen tősgyökeres magyar nemzeti pártot s annak nemes irányzatát avatlatlan kezekkel s méltatlanul érinti.

A fentebb idézett hírlap orvtámadása annál inkább visszaszító, mert teljes erkölcsi érzet nélkül és izléstelenül egy oly egyén érdemeinek bangoztatásával piszkolódik, a kit a „Gömöri Hírlap“ alig egy évvel előzőleg, halott poraiban — tehát védtelen állapotban — a legképtelenebb gyanusítással s hazafiatlan viselkedéssel megrágalmazni nem átalotta.

Mindezek után a vármegyei közigazgatási bizottság a „Gömöri Hírlap“ című lapnak igaztalan támadását, felhaborodásának teljességében, megbotránykozással utasítja vissza; s a méltatlanul megtámadott *Hámos* László főispánnak, pártkülönbségre való tekintet nélkül, osztatlan bizalmat szavaz; s tiszteletéről és őszinte ragaszkodásáról általános lelkesedéssel biztosítani kedves kötelességének ösmeri.”

A folyó ügyek tárgyalása során legnagyobb érdeklődést keltett az *alispáni* jelentésnek az a része, mely szerint mindinkább behozonyítást nyer az a gyanu, hogy egyes községekben az *uzsora*, de különösen az u. n. „*gabona-uzsora*“ a lakosság egy részét — és éppen a legszegényebb részét — állandóan szípolozza. A nyomornak, elszegényedésnek és kivándorlásnak is ez az egyik legfőbb okozója.

A baj orvoslási módjának megtalálására sok mindenféle eszmét vetettek fel a bizottság tagjai, míg végre dr. *Mészáros* István kir. ügyész a büntető törvénykönyv idevágó rendelkezéseinek ismertetése kapcsán határozott irányt adott a vitának, kifejtvén, hogy az uzsorakodás vétsége csakis konkrét esetekből kifolyó hivatalos vagy magánfeljelentés alapján üldözhető, tehát arra kell törekedni, hogy a közigazgatási hatóságok világosítsák fel a népet, hogy minden kipuhatható esetet bátran és tartózkodás nélkül jelentsenek fel az illetékes hatóságoknak, mert csak így lehet a mindinkább terjedő veszedelem kiirtását remélni. A bizottság ilyen értelemben határozott.

A kir. *pénzügyigazgató* jelentéseinek tárgyalása folyamán *Hevessy* Bertalan ismételt felhívja a bizottság figyelmét arra a visszaélésre, a mely a *szövetkezetek* örve alatt az iszákosságot terjeszti s a közérkölségnek ropant nagy kárát szolgál. Mert az ilyen szövetkezetek falu helyeken rendszerint italméréssel vannak összekapcsolva, a mi annál nagyobb veszedelem, mert tudomása szerint az italmérés nincsen korlátozva; amennyiben az ilyen szövetkezetek nyílt idényekben is árulhatnak szeszt és pálinkát. Kívánatos lenne, hogy szövetkezetek ne alakuljanak minden faluban, hanem csak egyes központi helyeken.

A bizottság többek felszólalása után határozatilag felhívja a főszoigabirákat, hogy járásuk területén a szövetkezetek részére a nyílt edényekben való italmérést csakis a legkivételesebb és teljesen indokolt esetekben hozzák javaslatba.

Kir. *tanfelügyelő* jelentései között a cserenesényi ovoda és a nagyrőcei iskolák ügye keltett érdeklődést. Cserenesényben ugyanis a közművelődési egyesület tart fenn egy nyári ovodát, melyről azonban az abban hivatalos látogatást tett kir. segédtanfelügyelő írásbeli jelentésben kimutatta, hogy nincsen törvényszerű elhelyezése, mert olyan az épülete és udvara, hogy abban a kis gyermekek testi épsége és egészsége veszélyeztetve van. Ezen jelentést folytán a bizottság egy küldöttséget meneszt a helyszínére az ottani állapotok megvizsgálása végett. E bizottságnak tagjai: a rimaszombati járásbeli főszoigabíró, vármegyei tisztii főorvos, kir. tanfelügyelő és az államépítészeti hivatal főnöke.

A nagyrőcei állami el. iskola tanítóinak és az ottani ág. hitv. ev. hitoktatóknak többször ismétlődött sürölődés ügyében a bizottság még a mult ülésben vizsgálatot rendelt, melynek eredményéről szóló jelentést most terjesztették be *Józsa* Antal kir. tanfelügyelő és *Marton* János biz. tag. A vizsgálat eredményeként kiderült, hogy a sürölődések legfőbb okai az ág. ev. hitoktatók, a kik tanításaik alkalmával túlságos és feltűnő előszeretettel használják a tót nyelvet, a mi ellen a magyar tannyelvű állami iskola tanítói erősen tiltakoztak s egy pár esetben még azt is észrevették, hogy a gyermekek a hittani órák után az egyház könyvtárából hazafiatlan tartalmu tót könyveket kaptak. A bizottság az összes nyomozati iratokat további illetékes eljárás végett a gömöri ág. ev. esperességhez sürgősen átteszi.

A nagyrőcei róm. kath. iskola fenntartási ügyének vitás kérdésében pedig a miniszterium vizsgálatot rendelvén, ennek eredményeképp elsőfoku határozatban kimondja a bizottság, hogy Nagy-Rőce város nem tartozik többé segélyezni a r. kath. iskolát, mert annak maga a hitfelekezet a tulajdonosa és fenntartója és mert a város az itt létező ág. ev. iskola segélyezését is már régebben megszüntette.

Kir. *főmérnök* az állami utakról nagy gondal és fáradsággal készített térképeket és törzskönyveket mutatta be s ez után jelentette, hogy az utadóhátrálék tetemes összegre felszaporodott. A bizottság nyomatomatkozóan utasítja a főszoigabirákat és polgármestereket, hogy az uti adóhátrálékok behajtása iránt haladéktalanul intézkedjenek.

Ezzel az ülés több apró ügy elintézésé után a főispán lelkes megjelzésével véget ért. Délután a fegyelmi választmány tartott ülést.

A gömöri ev. ref. egyházmegye közgyűlése.

A gömörmegei reformátusok papjai és világi előjárói f. hó 10-én Rimaszombat város falai között tartották meg tavaszi közgyűlést. Már az előző nap estéjén itt volt a nagyobb rész, mert a közgyűlést rendszeren *lelkészi értekezlet* előzi meg, melyen azokat az eszméket penditlik és vitatják meg, melyek az egyházi élet inten-

sivebbé tételére szükségesek. Ez értekezlet kiemelkedő pontjai a *Csabay* Pál magas szárnyalású elnöki megnyitói beszéde s *Czinke* Istvánnak az új ref. énekeskönyvről irt magvas bírálata voltak. Ugyancsak az előző nap délelőttjén tartotta meg ülését a *sámvizsgáló bizottság* is *Farkas* Ábrahám főgondnok elnökle alatt, melynek végeredménye az volt, hogy a gömöri ref. egyházak gondnoki számadásai, — egy-két figyelemre alig méltó eset kivételével, a legtökéletesebb rendben találtak. Hasonlóképen rendben voltak az egyházmegye összes többi pénztárai is s ezért a bizottság *Seres* József pénztárnoknak nemesak a felmentményt adta meg, hanem a lelkiismeretes és pontos vezetésért teljes elismerését is nyilvánította. Délután a *tanügyi* bizottság ülésezett s meghozta azokat a határozatokat, melyeket hozzájárulás és megerősítés céljából a közgyűlés elé terjesztett.

Az április 10-iki közgyűlés reggel 8 órakor isteni tisztelettel kezdődött. A tág öblü református templomot színültig megtöltötte az érdeklődő közönség; huszont szép leánynak organakísérettel előadott gyönyörű éneke emelte a közönség áhitatát, melyet emelkedett színvonalon tartott *Lökös* Sándor páskaházi exmittált fiatal pap buzgó imája is. Majd isteni tisztelet végeztével a főgimnázium tágas tornatermében gyülekeztek össze a közgyűlés tagjai, hogy az egyházmegye anyagi, fegyelmi és kormányzati ügyeiről tanácskozzanak. Elnökök: *Nagy* Pál esperes és *Farkas* Ábrahám főgondnok voltak; a világi tanácsbírák közül megjelentek: *Máriássy* Andor, báró *Nyáry* Jenő, *Lukács* Géza, továbbá *Molnár* József ügyész, *Osváth* Dániel, dr. *Veres* Samu és *Kálniczky* Geza világi jegyzők, míg papi részről az összes tanácsbírák mellett *Vattay* László, *Buzay* Márton és *Pósa* Lajos vezették a *magyar* tollat. A szomszéd borsodi egyházmegyéből *Ragalyi* Béla főkurátor mint vendég vett részt a közgyűlésen.

A terjedelmes esperesi jelentés felolvasása után — mely a jegyzőkönyvben közölve lesz — *Magyar* István Imolára és *Réz* László Rozsnyóra lelkészekül beerősítették.

Mint segédlelkészek az egyházmegyébe bekebeleztettek *Tóbiás* Sándor a rimaszombati, *Sallay* Béla a a pelsőcei és *Lökös* Sándor a páskaházai állomásra. A káplánokban azonban nagy hiány van, a mennyiben több lelkész nem juthat káplánhoz.

Rendes tanítókul megválasztottak: *Balogra* *Lakos* Zsigmond, *Hanvára* *Varga* Pál, *Zádorháza* *Szállósy* László, *Alsó-Szuhára* *Szabó* István okleveles tanítók, kik a közgyűlés színe előtt az esküt letévén, presbitereikkel kezét fogták s ezáltal új állomásaikon megerősítették.

Ezután csaknem hatvan többé-kevésbé fontos ügy került tárgyalásra, melyek közül felemlítjük a következőket:

Szentpétery Sámuel pelsőcei lelkész, ref. papságunk nesztora, hosszú és hű szolgálataiért a *Ferencz* József-rend lovagkeresztjét nyerte el — s e kitüntetés az egyházmegye örvendetes tudomásul vette. Bizony, a papok ritkán részesülnek magas kitüntetésben; — kár, hogy a nyugdíj nagysága nincs arányban a kitüntetés magasságával!

A tanítók közül *Demeter* Lajos, *Nagy* Márton és *Fövenyessy* Bertalan léptek nyugdíjba.

Egyik legérdekesebb tárgya volt a közgyűlésnek a tanügyi bizottság jelentése, melyet *Czinke* István szerkesztett. A jelentés ki fog nyomtatni a jegyzőkönyvben, de amennyiben az egész gömörmegei református iskolaügynek pontos statisztikai adatok alapján felvett hű képet tárja elénk, érdemes volna a megyei lapokban is közzé tenni.

A jelentés egyik legfontosabb javaslatát, a téli vizsgának május végére, illetőleg júniusra való áthelyezését — miután az eddigi ősi szokás a mai kor keretébe nem illeszthető be — a közgyűlés elfogadta s így jövőre az elemi iskolai vizsgák az év végén fognak megtartani.

Erdekes eszmecserére adott alkalmat *Csabay* Pál azon indítványa, hogy a rimaszombati egy. prot. főgimnázium azon ingatlanai, melyek 1853-ban az egyesüléskor, mint a rimaszombati ref. egyház tulajdona, vétettek leltárba, az egyház részére telekkönyvileg biztosítottassanak. Az indítványhoz *Bodor* István, *Baksay* István, *Molnár* József szólottak hozzá s a mostani birtoklasi jog történeti fejlődésének feltárása után kitűnt, hogy az indítványozott vagyonbiztosítás minden reális eredmény nélkül annyira összehonyolitaná a gimnázium ügyét, hogy az intézet további fejlődése évek hosszú sorára fennakadást szenvedne.

A délelőtti és délutáni ülést fényesen sikerült közébéd választotta el egymástól, melyet a polgári olvasókör diszes helyiségében terítették föl a rimaszombati polgárság szép leányai, mintegy 200 személyre. A kedélyt nemesak a jó ebéd, kitűnő bor s magvas tartalmu felköszöntők fokozták, hanem az a jóleső érzés is, hogy a fehérb asztalnál édes testvérként üdvözölték egymást a városunkban lakó összes felekezetek polgárai.

Ez alkalommal *Baksay* István kir. tanácsos az egyházmegye két elnökét Nagy Pál esperest és Farkas Ábrahám főgondnokot; *Molnár* József a felekezet küldöttét; *Vattay* László rimaszécsi ev. ref. lelkész Rimaszombati polgárságát; *Józsa* Antal kir. tanfelügyelő a szomszéd borsodi egyházmegye küldöttét Ragályi Bélát; *Glauf* Pál ág. ev. esperes a gömői ref. egyházmegye vezetőségét; *Csabay* Pál Kubinyi Aladár kir. törvényszéki elnököt; *Széman* Endre róm. kath. prépost-plébános Czinke István ev. ref. lelkész; *Kupay* Dénes ev. ref. lelkész Kovács László polgármestert; *Kovács* László gömörmege ev. ref. papságát; *Singer* S. Leó izr. főrabbi a ref. egyházmegye küldöttét és a felekezeti egyenlőséget; *Molnár* József a gondos háziasszonyokat; *Komjáthy* István zsipi ev. ref. lelkész a gyengélkedő Lengyel Sámuel; *Czinke* István ev. ref. lelkész Rábely Miklóst a polgári kör elnökét — éltették.

A vármegyék pénztári és számvevőségi tisztviselők helyzete.

A m. kir. pénzügyminiszter, a m. kir. belügyminiszterrel egyetértőleg, a vármegyék pénztári és számvevőségi tisztviselők jövő helyzetükre vonatkozólag s szabályozására a következő rendeletet intézte Gömör-Kishontvármegye törvényhatósága közönségéhez, melyet, mint közérdekű dolgot s a vármegye közönségét főleg érdeklő rendeletet, szószerint ime közöljük:

„A vármegyék pénztári és számvevőségi teendőinek ellátásáról szóló 1902. évi III-ik t.-cz. 1. §-ának rendelkezése szerint a vármegyei törvényhatósági központi pénztári teendők, a gyámpénztári teendőkkel együtt a vármegye székhelyén levő kir. állampénztár (adóhivatal), a vármegyei központi számvevőségi teendők pedig, a gyámügyi számvevői teendőkkel együtt a kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség ügykörébe utaltatvan és az idézett törvény 3. §-a szerint az 1886. évi XXI. t.-cz. 67. §-a alapján rendszeresített összes pénztári és számvevőségi állások a vármegyei törvényhatóságoknál a törvény életbeléptének napjával megszüntetettvén, minthogy a törvény ezen rendelkezéseit a belügyminiszter ural egyetértőleg 1903. évi január hó 1-ével életbeléptetni kívánjuk, az egyesítendő pénztárak és számvevőségek elhelyezését illetőleg abban állapodtunk meg, hogy e célra elsősorban egy a kir. pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számvevőségek, mint a vármegyei törvényhatóságok házi és gyámpénztárai, nemkülönböztetve számvevőségei által jelenleg használt helyiségek vétessenek igénybe, de azzal a változtatással, mely a jelenleg fennálló különböző pénztárak és számvevőségek egyesítéséből önként folyik, t. i. hogy a mennyiben a megyei székhelyekben vagy más bérlet helyiségekben jelenleg elhelyezett törvényhatósági pénztár, vagy számvevőség közül egyik vagy másik a pénzügyi kincstár tulajdonát képező vagy általa bérlet épületben nyerne elhelyezést, az akként felszabaduló helyiségek, vagy az egyesítendő pénztár, vagy a számvevőség elhelyezésére használtassanak fel.

Ez irányban teendő végleges rendelkezés előtt a jelenlegi elhelyezésre vonatkozó tüzetes adatokra lévén szükség, felhívom a vármegye közönségét, hogy az egyidejűleg megfelelően utasított kir. pénzügyigazgatóval érintkezésbe lépve s a megyei főszámvevő és főpénztárnok, nemkülönböztetve a kir. adóhivatal és a kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnökének bevonásával a legegyszerűbb és legmegfelelőbb elhelyezés iránt tegyen kellően indokolt és lehetőleg egy a jelenlegi, mint a tervbe vett elhelyezést feltűntető tervrajzokkal felszerelt tüzetes javaslatot.

A szükségellő helyiségek térfogatának megállapításánál a törvényhatóságnál jelenleg rendszeresített és az idézett törvény 14. §-a értelmében a kir. állampénztár (adóhivatal) és a kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez szolgáltatásra beosztandó pénztári és számvevőségi tisztviselők száma lesz alapul veendő, mégis tekintettel arra, hogy az állami pénztárak szervezetének megfelelőleg az állampénztárak (adóhivatalok) ügykörébe csak a penzkezelés (be és kifizetések) teljesítése s a naplózás fog utaltatni s a jelenleg a vármegyei házi és gyámpénztárak által végzett számfeljéti, könyvelési s egyéb számviteli teendők az 1897. évi XX. t.-cz. 95. §-a értelmében a törvény életbeléptetése napjával a számvevőség hivatásához fognak tartozni, — a jelenlegi létszám oly formán lesz megosztandó, hogy a pénztári tisztviselők közül csupán egynék, legfeljebb kettőnek az állampénztárhoz (kir. adóhivatal) szolgáltatásra való beosztása vétessenek számításba, míg a többi pénztári alkalmazottak, mint a kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségnél elhelyezendők vétessenek számba.“

A Garamvölgy ünnepe.

Koburg Fülöp herceg garamvölgyi uradalmának tisztikara a múlt hónapban ünnepelte dr. Kalchbrenner Hugó vármegyei tb. főorvost, helyai hercegi uradalmi körorvost abból az alkalomból, hogy orvosi működésének negyvenedik és uradalmi orvosi munkásságának 35-ik évfordulója elkövetkezett. Miután a tisztas férfiú viselt állásáról leköszönt, a jól megérdemelt elismerésnek e szép ünnepély keretében kifejezést adott az uradalom tisztikara, a megye közönsége és orvosi kara.

Azóta legfelsőbb helyről is megérkezett az elismerés, amennyiben ő felsége dr. Kalchbrenner Hugót a közegészségügy terén kifejtett sok évi buzgó és eredményes működéséért a Ferencz József rend lovagkeresztjével tüntette ki.

Az érdemrendet vármegyénk közszeretben álló főispánja Hámos László, a vármegye törvényhatóságának elismerő iratát pedig Bornemisza László megyénk kiváló alispánja igazán lélekemelő, minden mozzanatában szép ünnepély keretében adta át f. hó 11-én. Örömnappja, valódi ünnepe volt ez nemcsak a kitüntetett férfiúnak, de mindazoknak, kik ott megjelentek s az egész Garamvölgynek, mely bálványozza és legnagyobb

szeretettel övezi derék orvosát. De a fájó érzés is belevegült a szép ünnepélybe, mert a becsületes és önfeláldozó munkában megöszült orvos távozását a garamiak méltán fáljalják.

Az ünnepélyről a következőkben értesítenek:

A dr. Kalchbrenner Hugó tiszteletére — a királyi kitüntetés átadása alkalmából — rendezendő fényes ovációra illusztris társaság gyűlt össze Helpán, f. hó 11-én Hámos László főispán már kora délelőtti megjelent az ünnepelt házában s 11 órakor Szifft Gyula hercegi főerdész lakásáról a mintegy 40 tagú küldöttség élén Bornemisza László alispánul indult az ünnepelt házához. Ott volt dr. Meskó Miklós vármegyei főorvos, Kubinyi Géza orsz. képvis., Golda János polonkai főesperes, Mihalik Dezső hercz. urad. ügyész, Schröder Gyula gyárigazgató, Tomory Géza főszolgabíró, dr. Ádám Endre nyitrai honvéd-ezredorvos, dr. Posevitz Albert nagyrőcei városi és dr. Horváth Ákos vereskői hercegi urad. orvos, Dollák Rezső pohorellai és a vereskői plébános, továbbá a garami hercegi urad. erdészek és vasgyári hivatalnokok.

Hámos László főispán szép beszédet intézett az ünnepeltnek, kinek ezután mellére tűzte a Ferencz József-rend lovagkeresztjét. Dr. Kalchbrenner Hugó meghatva mondott köszönetet a királyi kitüntetésért és kérte a főispánt, hogy hálás köszönetét alkalmas módon illetékes helyen tolmácsolni legyen szives.

Ezután Bornemisza László alispán lendületteljes beszédben adott kifejezést a törvényhatóság elismerésének s átnyújtotta a vármegye közönségének üdvözlő iratát, melyért megilletődve mondott köszönetet az ünnepelt férfinak.

A megyei orvosok nevében dr. Meskó Miklós tiszti főorvos üdvözölte a közszeretnek örvendő s hivatása magaslatára emelkedett orvost; ezután a jelen voltak egyenként üdvözölték a kitüntetett férfit.

A szép társaságot délben terített asztal várta, s fényes ebéden vendégelte meg az ünnepelt férfit a tiszteletére egybegyűltek.

Pohárköszöntőkben sem volt hiány. Az első tósztot dr. Kalchbrenner Hugó mondta a királynak, utána Kubinyi Géza, a kerület orsz. képviselője éltette az ünnepelt férfit, kit dr. Meskó Miklós főorvos újból üdvözölt megyei kartársai nevében, s egyuttal a derék orvosnak vármegyénk területéről Szepes-Olasziba való távozása fellett öszintén érzett sajnálkozását fejezte ki. Dr. Ádám Endre nyitrai honvédezredorvos szintén Kalchbrennernek köszöntötte fel. Golda János esperes magas szárnyalású, gyönyörű tósztot éltette lelkes szavakkal Hámos László főispánt, ki viszont Kalchbrenner és családját köszöntötte fel sikerült beszédben. Bornemisza László alispán nagy figyelemmel hallgatott s élénk tetszést keltett tószot kíséretében a Garamvidék fejlődésére és felvirágzására emelt poharat. Schröder Gyula gyárigazgató talpraesett pohárköszöntőben éltette vármegyénk mintaszerű és közszeretben álló első tisztviselőjét: Bornemisza Lászlót. Tomory Géza Kubinyi Géza orsz. képviselőért, Mihalik Dezső dr. Meskó Miklós és dr. Ádám Endre orvosokért emelt poharat. Golda János esperes hangulatos beszédben érzékeny bucsut vett a Garamvölgy nevében a távozó orvostól, kit igazán mélyen meghatott a tisztelet, elismerés és ragaszkodás szép megnyilatkozása.

Volt még sok pohárköszöntő, s csak estefelé 6 óra tájban kezdődött az asztalontás, mikor aztán véget ért a minden ízében lélekemelő ünnepély.

A gömörmegei orvos-szövetség és orvos-gyógy-szerész egyesület s számosan a vármegye minden részéből táviratilag üdvözölték az ünnepelt férfit.

Színház.

Daczára a sok újdonságnak, melylyel Szabadhegyi Aladár a város közönségének kedvében akar járni, csak egyetlen egyszer tudott telt házat összehozni eddig. A közönség nem érdeklődik léggé. Még a kiknek bérletük is van, azok is távol maradnak a színházról. Annyi azonban bizonyos, hogy az állapot javul, mert az érdeklődés a színház iránt sokkal nagyobb, mint kezdetben.

Április 8-án Muray regényes színműve „Milliók a hó alatt“ került színre, jó sikerrel.

Április 9-én Shakespeare „Romeo és Juliáját“ elevenítette fel társulatunk. Dicséretre legyen mondva, hogy egy az egyes szereplők, mint az összájáték ügyesen, szépen és hatásosan volt megalkotva Szabadhegyi (Romeo) nagy gondal alakította meg szerepét, nemkülönböztetve V. Berzsenyi Margit (Julia) ki erővel, izzó érzéssel juttatta érvényre Julia mély szenvedélyét és belső lelki küzdelmét. Rokonszenves alakot produkált Liptayné a dajka szerepében ügyes játékkal. A többi szereplők is jók voltak, csak Tybaldnak nem volt oka dühében olyanokat fujni, mint egy oroszlának.

Április 10-én Rákosi és Guthy jeles bohózata „A képviselő ur“ páratlanul kedves és mulatságos estét szerzett a meglehetősen számban megjelent közönségnek. Vágó (Bodolai Karesi) szokott phlegmájával és kipróbált ügyes játékkal még akkor is ébren tartotta az érdeklődést, mikor a darab vége felé a cselekvény érdekessége lankadni kezdett. Liptay dicséret illeti a kitünő Péntek Tóbiásért. Dialectusa remek volt. Nem az a kiállhatatlan Papanek Dani féle tótos beszéd, hanem a grammatikailag nagyobbbrészt helyes, de félreismarhatetlenül cseh származást eláruló muzsikusk magyarsága.

Április 11-én félhelyárrakkal: „Fernand házassodik“ ment.

Április 12-én ismét újdonság került a közönség elé, Béldi és Fejér: „Katalin“-ja. Mint már említettük a multkor, zongora mellett nehéz operettel tetszést aratni. Ez alkalommal ismét alkalmunk volt hallani Képes Laura (Katalin) és Hollósy Rózsi (Duplessis) kitünő ének-művészetét. Erőteljes hangjuk és nagy énektudásuk sok élvezetet nyújtott. Jelesen énekeltek a kellemes hanggal bíró Bercezik Mariska (Anicza) is. Közönség gyéren volt, Gyula napja lévén.

Április 13-án: „1848. és a hadak útja“ a karzat közönségének jó estét szerzett, bár az első padokban is volt néző.

Április 14-én félhelyárrakkal másodszor került színre „A képviselő ur.“

Április 15-én érte el a társulat a legnagyobb sikert. Telt ház előtt került színre Fényes Samu történeti színműve „Kurucz Feja Dávid“. A sok személyt igénylő színmű igénybe vette az egész személyzetet, sőt kevés is volt, mert egyesek két szerepet is betöltöttek egymásután, mi egy kicsit zavarólag hatott, de általában csak dicséret és őszinte elismerés illeti egy a szereplőket, mint a fáradhatatlan igazgatót a nagy buzgalomért, melylyel a szép történeti színművet színre hozta. A közönség nem is volt hálátlan, mert az igazgatót, mikor Gábor szerepében a színpadra lépett, lelkesen megtapsolta. A tapsban a darab további folyamán sem volt hiány. A közönség a nyílt színen egy, mint a felvonások után zajosan tüntetett a szereplők mellett, sőt néha egyes hazafias mondásokat is megtapsolt.

A legtöbb taptot V. Berzsenyi Margit aratta Ráskayné szerepében az ő méltó társával Vágó Istvánal, ki K. Feja Dávid alakját személyesítette meg. E két megtévedett történeti alak küzdelmét és bukását nagy művészetrel és igazi drámai erővel állították szemünk elé. Úgyesen és nagy gondal alakította meg szerepét H. Szapáry Janka (Feja anyja), nemkülönböztetve Szabadhegyi Aladár (Gábor). A többi szereplők is kifogástalanul játszottak. Csak egy dolog vegyített némi viszásságot a sikerült ensembleba. Ugyanis az utolsó felvonás végén a nézőtér jobboldalán állók, kik nem látták a színpalak mellett settenkedő deméndi tótot, nagyot esodádkoztak, mikor az előugrott, hogy a gonoszlelkű Ráskayné leszurja. A drámának legnagyobb gyengéje az, hogy Ráskayné bűnhődése nem természetes folyománya a bonyodalomnak és ha a deus ex machinaként megjelenő ismeretlen a színpalak közül ugrik elő, ez még fokozza a hibát. A sikeresen előadott darab általános tetszésben részesült, miért is reméljük, hogy másodszor is színre kerül, még pedig egész teljességében, kihagyások nélkül.

Már a multkor is akartuk a figyelmet felkelteni arra nézve, hogy a színpad fölött függő lámpák sokszor egész felvonások alatt erősen füstölnek és a közönség kénytelen a szállongó kormot magába szívni. Tessék jobban ügyelni a lámpákra, mert ha üveg megpattan, tűz is támadhat könnyen.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtították avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy egy az előfizetés megújítását, mint a hátralékos előfizetést ki egyenlíteni sziveskedjenek Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Április 11-ikén, a negyvennyolcadiki törvények szentesítésének emléknappja alkalmából a helybeli középfületek zászló-diszben pompáztak. Az állami elemi iskolákban a tantestület tagjai ismertették a növendékekkel a nap jelentőségét. A róm. kath. templomban pedig fényes nagymise volt, melyet Szeman Endre prépost-plébános díszes segédlet mellett végzett. Az ünnepélyes isteni tiszteleten résztvett a városban székelő minden hivatal testülete, főnökeik vezetése alatt.

A premonstreiek ünnepe. A jászvári premonstre kanonok-rend visszaállításának 100 éves évfordulóját nagy fényűvel ünnepelték meg Jászón. Az ősi templomban Takács Menyhért praelátus fényes segédlettel ünnepi istentiszteletet tartott, melyen megyés püspökünk Ivánkovics János, továbbá Bubics Zsigmond kassai püspök is jelen volt. A mise után nagy gyűlés volt, melyen Takács Menyhért praelátus gyönyörű beszédben a királynak és a pápára kért áldást. Bejelentette egyuttal azt is, hogy O. Felsége Argalács Márk perjelt nagyváradi nagypréposttá nevezte ki s hogy Schlauch Lőrinc nagyváradi biboros püspök üdvözlötet küldött. A küldöttségek fogadása után 250 terített lakoma következett, melyen számos felköszöntő hangzott el. Gömör-Kishontvármegye törvényhatósága magas szárnyalású s meleg hangú átiratban üdvözölte a népnevelés terén kiváló rendet, melynek vármegyénk területén is kiterjedt birtokai vannak. Császkára értek, István Vilmos püspök, gróf Andrassy Géza és gróf Majláth József is táviratilag üdvözölték a jubiláló rendet.

Kinevezés. Vármegyénk főispánja Csizy Miklós polgári iskolai tanárt a nagyrőcei állami iskola gondnokságába rendes tagul kinevezte. Üdvözöljük munkatársunkat ez új állásában.

Vasutasok előléptetése. A helybeli vasutiak közül következőket léptették elő: Schulhof Pál ellenőr, állomástfőnök a IV. rangfokozat 3. osztályából a 2-ik osztályba, Manczel József hivatalnok, árupénztárnok az V. rangfokozat 2. osztályából az 1. osztályba, Emödy Adolf segédmérnök az V. rangfokozat 3. ik osztályából a 2-ik osztályba léptették elő. Bennünket még a következők előléptetése érdekel: Havas Ignác mérnök a rosnói osztálymérnökségnél, Horváth Zsigmond rosnói pénztárnok, Mirka Károly miskolci ellenőr, Merkovits Ferenc ellenőr, dobsinai állomástfőnök, Gasko Béla segédtitkár Aradon, Benkár Géza murányi állomástfőnök, Róth József ellenőr, ajnácskői állomástfőnök, Plank Kálmán ellenőr Tiszolezon, Vadász (Wellner) Rezső Losoncon, Burgetti Károly pelsőci pénztáros, Zajts János putnoki állomástfőnök, Lovcsányi Dezső miskolci, Hörk Pál feledi, Lesko György és Szivák Emil tiszolezi hivatalnokok, Hrečka László állomástfőnök Jánoshegy, továbbá: Juszt Géza, Achatz Béla, Czirbesz Pál, Fridrik Vilmos, Feldmesser Péter, Gyürki Lajos és Pour Rezső. Az előléptetések április 1-től számítandók.

Városi orvos. Dobsinán Wöhler Simon nyugalomba vonult másodorvos helyére a város képviselőtestülete dr. Schvirian János körorvost választotta meg.

A rimaszombati polgári leányiskola államosításának kérdése kezd kedvező irányban fejlődni. Eppen most érkezett a városhoz a kir. tanfelügyelő átirata, melyben tudatja, hogy a kultuszminiszterium saját tárczája terhére egy új tanítói állomást rendszeresít az iskolánál, melyre a pályázatot már a folyó iskolai év végén kihirdetik.

A conserv-gyár ügyében az alakuló közgyűlést ma — csütörtökön — délután 3 órakor tartják a takarékpénztár helyiségében. Ez alkalommal az alapszabályokat fogják tárgyalni s az igazgatóságot és felügyelőbizottságot választják meg.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter *Krayzell* Miklós eperjesi kir. törvényszéki joggyakornokot a rimaszombati kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Balneológiai kongresszus. Az országos balneologia kongresszus folyó hó 13-án volt Budapesten. A csizi fürdő képviselőjében *Molnár* József ügyvéd, társulajdonos, *Glós* Arthur igazgató és dr. *Tausz* Béla fűrdőorvos vettek részt a kongresszuson. Utóbbi figyelemreméltó szakelőadásban ismertette a csizi jódos víz fiziológiai hatását a gyomorra. A kongresszus után tartott banketten *Molnár* József nagy érdeklődéssel hallgatott, sikerült pohárköszöntőben éllette a hazai fűrdőügy lelkes előharcosait: dr. *Taufer* és dr. *Bókay* egyetemi tanárokat és dr. *Ló Samu* titkárt.

Halálozás. *Tornallyay* Árpád, tornallyai föld-birtokos, folyó hó 7-én hosszas szenvedés után elhunyt. Halála nagykiterjedésű rokonságot ejtett gyászba. Nyugodjék békében!

A gömörmezei nép- és iparbanknál megüresedett könyvelői állásra 28-an pályáztak, többen kitűnő bizonyítványokkal s igen jó ajánlásokkal erősítették meg kérvényüket. A legjobb három jelölt: *Fejér* J., *Pál* Sándor és *Baksay* György közül az igazgatóság f. hó 15-én *Pál* Sándor novai (Zalamegye) pénzüntézetű könyvelőt választotta meg.

Kinevezés. A rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság *Kálmán* Lajos rimaszombati díjtalan adóhivatali gyakornokot a tornallyai kir. adóhivatalhoz díjas gyakornokká nevezte ki.

Halálozás. *Palócz* János, városunkbeli művészi képzettségű czimbalmos fia: *Ferdus*, ki atyja szép nyomdokaiba remélt léphetni zenei képességeivel, hosszas szenvedés után 19 éves korában f. hó 14-én elhunyt. Vele magyar czigányzenénk egyik szép reményű művelője szállt korai sírba. Nyugodjék békében!

Parkirozás a Tompa-szobor körül. A Tompa-szobor fa-burkolatát e napokban szétsejtették. A terület városi mérnök tervei szerint már felásták és nagyjából már kivethető a tér jövődombeli formája. Nem láttuk a tervet, de azok után, a mint a munkálatok folynak, azt látjuk, hogy a terv se nem tetszetős, se nem praktikus. A szobor körül az utak között kiesi a tér. Pedig ott nagy köröndnek kellene lennie, hogy a közönség minden oldalról kellő távolságot megtekinthesse. A szobor talapzatának a törvényszék felé néző oldalára nem merőleges az az út, mely a parkot keresztezi. A park körül széles ut viz; ezen utat a kövezett utcától csak egy körülbelül fél méter széles szalag választja el, mi fölülte szerencsétlen gondolat minden tekintetben.

A Rima szabályozás ügyében f. hó 15-én a városháza nagytermében népes értekezlet volt *Bornemisza* László alispán elnöklésével s részt vett azon *Igaz* Lajos kulturfőmérnök Miskolczi, továbbá dr. *Kovács* László polgármester, *Jaczkó* Pál városi mérnök s nagyszámú érdekeltség. A bizottság a szabadkai köhidtől kezdve megtekintette a folyó menetét s a szerzett tapasztalatok alapján delután a szabályozás teendőire nézve a kulturfőmérnök előterjesztést tett. A tárgyra lapunk jövő számában visszatérünk.

A gazdasági egyesület f. hó 5-én közgyűlést tartott, a melyen tárgyalás alá kerültek a múlt évi számadások. Gróf *Serényi* Béla elnök akadályozva volt ugyan a közgyűlésen a megjelenésben, de helyette és megbízása folytán *Török* Elemér, a gazdasági egyesület titkára, terjesztette elő az elnöki jelentéseket, a melyek mind azt bizonyítják, hogy a gazdasági egyesület gróf *Serényi* Béla vezetése alatt csakugyan elérte fejlődésének virágzó korát, feltámasztva azt a haldoklós korszakából. Most ismét újabb kormány-segélyt eszközölt ki s valóban „serény” működése által még a demokrácia szempontjából is kivívta magának az igazi *Serényi* nevet. Kívánatos volna, hogy a vármegyei közönsége ezen életrevaló vezetés alatt álló egészséges fejlődésben levő intézményt minél hathatósabban karolná fel, — mert ez által önön érdekeit istápolja első sorban! Naponta jajgatunk a kedvezőtlen anyagi viszonyok ellen, de a fától sokszor nem látjuk az erdőt, vagyis nem vagyunk képesek magunk is tenni valamit magunkért, hanem, csak mint a gyerekek, mindent a dajkától várunk. No hát a gazdasági egyesületnek hatalmas dajkája van, de a gyerek is megérett már a munkára. Fel tehát s legyünk mindnyájan a gazdasági téren *Serényi* sták az által, hogy dolgozzunk serényen, s legyünk az érdekekben gazdag elnök dr. gróf *Serényi* Bélának igaz munkatársai.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik forrón szeretett felejtethetetlen gyermekünk elhunytá alkalmából nagy és mély bánatunkat ugy levélben, mint személyes részvétőkkel enyhíteni szívesek voltak, fogadják e sorokban hálás köszönetünk nyilvánítását. — Rimaszombat, 1902. április hó 15. *Soós Ferenc és családja.*

Ajándék a váci siket-némáknak. A váci királyi országos siketnéma intézet, mely ez évben üli meg fennállásának századik évfordulóját, becses ajándékokat kapott *Wlassics* Gyula kultuszminisztertől. Az intézet alapítója, jólési *Chászár* András gömörvármegyei földbirtokos ugyanis nagy könyvtárat hagyott hátra, melyet azóta rendelkezése szerint a rozsnói ágostai evangélikus esperesség kezel. Háromezer kötet van ebben a könyvtárban. Akad közte *Chászár*nak mintegy harmincz kötetnyi kézírata is. *Chászár* a múlt század elején jótékony-sága mellett erős harciosa volt a szabadság s egyenlőség eszméinek. *Wlassics* miniszter megszerezte a híres könyvtárat s a váci intézetnek adományozta, hova megörzés végett a hét folyamán szállítják el Rozsnóóról.

A por. Városunk meg van áldva porral. A beállott száraz időben gyakran kerekedik a lenge tavaszi szellő és ragadja magával a port. Sűrű porfellegek szállanak fel az utcákról, különösen mikor az utca seprők bolygatják az utcza porát. A járókelők, a hízi-asz-szonyok sirva panaszkodnak a porfellegek ellen, de hiába sirnak, hiába panaszkodnak, mert a hatóság nem akarja magát elhatározni az öntöző gépeknek a raktárakból való előhurezolására. Én nem sirok, csak arra kérem a hatóságot, ne söpörtesse azt a rengeteg port, vagy ha már tiszta utcát akar, legalább öntöztesse mikor söpörteti, mert az én feleségem nem lopta a butorait, hogy az utcza pora megeméssze, én meg nem kaptam kölcsön a tudómet a várostól. Ajánlom e sorokat a városi orvos becses figyelmébe. (B-tt.)

Erdőség. A f. hó 14-én este Pelsőzről Tornallya felé vonaton utazó közönség rémesen szép látvány-nak volt tanuja. Az est sötétjében ugyanis óriási füst-felhők és magasra csapkodó láng vonták magukra az utasok figyelmét. A Tiba és Csoltó között elterülő nagy erdőség egy része lángban állott s a pusztító elem nagy károkat okozott a szép erdőben.

Megégett gyermek. Lukovistyén f. hó 10-én szörnyű eset történt. Egy házban több kis gyermek játszadozott együtt, miközben az egyik gyermeknek az a gondolata támadt, hogy tüzet rakjanak, gyufát és rőzsét kerítettek hamarosan, s aztán alágyújtottak. A kis 6 éves *Asztalos* Mariska ott settenkedett a tűz körül, mikor egyik társa az égő vesszőcsomóból felkapott egy darabot, s a kis lányhoz dobta. Egy pillanat alatt lángra lobbant a szerencsétlen gyermek ruhája, s a szegény kis lány a súlyos égési sebek következtében csakhamar kiszenvedett. Az esetet bejelentették a bíróságnak, mely nyomban elrendelte a hulla törvényszéki boncolását. Ezt *Cseh* István vizsgálóbíró és dr. *Mészáros* István kir. ügyész közbenjöttével f. hó 12-én dr. *Zehery* István törvényszéki és dr. *Kármán* Aladár kórházi orvosok végezték. A vizsgálat egyébként folyik, mert kiderítendő, nem terhel-e valakit vétkes gondatlanság.

Járda készítés. Az ezidei járdaépítési munkálatok már megkezdődtek. A Koháry-utca déli oldalán már javában folynak a munkálatok.

Pályázat. A rozsnói kir. járásbíróságnál nyugdíjazás folytán megüresedett s 1000 kor. évi fizetéssel s szabályszerű lakpénzzel javadalmazott irnoki állásra a nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszter pályázatot hirdet. — Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. l. t.-cz. 1—19. §-ában meghatározott feltételeket, hadkötelezettségi viszonyukat s eddigi szolgálatukat igazoló okmányokkal folyamodványaikat, melyben az ügyviteli szabályok 5. §-ában felsorolt esetleges sógorsági viszony vagy rokonsági viszony is felemlítendő, f. évi május hó 10-ik napjáig *Kubinyi* Aladár kir. törvényszéki elnöknel nyujtsák be, mert az elkésletten vagy nem szabályszerű uton érkezett kérvények figyelembe vételni nem fognak. — Megjegyzetnek, hogy ezen állásra csak oly pályázó fog kinevezettni, — a ki a telekkönyvi szakvizsgát letette — s testi alkalmas voltát közhatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolja — és hogy a hasonlóképpétséggel bíró s igazolvánnyal ellátott altisztek az 1873. évi II-ik t.-cz. értelmében elsőbbséggel bírnak.

Egészségügyi kimutatás. A vármegyei tisztifőorvosának havi jelentése szerint márczius hó 1-től márczius hó 31-ig terjedő időszakban előfordult *vörheny*: Rozsnó 1, Polonka 6 (megh. 1), Feled 1, Jánosi 5 (megh. 1), Martonfalva 3, Kokova 20, Beje 2, Oldalfalva 1, Putnok 10 (megh. 4), Sztárnya 2. *Kanyaró*: Rimaszombat 4, Alsó-Balog 4 (megh. 2), Felső-Balog 4, Osgyán 6, Tamásfalva 1, Putnok 30 (megh. 1), Runya 1. *Ronszóli toroklob*: Rozsnó 1 (megh. 1), Jolsva 1, Ratkó 1 (megh. 1), Szirk 2 (megh. 1), Klenócz 7 (megh. 2), Sztárnya 1, Szt.-Király 1, Tornallya 1. *Hasi hagy-máz*: Rimaszombat 8, Tiszolcz 1, Hárskút 2, Kelemér 1.

Gömörvármegye termése 1901-ben. A m. kir. központi statisztikai hivatal az ország múlt évi termésére vonatkozó adatokat összeállította s a hivatalos „Földmívelési Ertesítő” most közli azokat. Gömörvármegye múlt évi termésének kimutatásából az adatokat közöljük a következőkben: 1. *Őszi buza* learattatott 22.743 hektár; termett átlag egy hektáron 837 mm., összesen 190.302 métermázsá. 2. *Tavaszi buza* learattatott 627 hektár; termett átlag egy hektáron 833 mm., összesen 3970 mm. 3. *Őszi rozs* learattatott 10.898 hektár; termett átlag egy hektáron 779 mm., összesen 84.982 mm. 4. *Tavaszi rozs* learattatott 917 hektár; termett átlag egy hektáron 685 mm., összesen 6279 mm. 5. *Kétszeres* learattatott 90 hektár; termett átlag egy hektáron 858 mm., összesen 772 mm. 6. *Őszi árpa* learattatott 268 hektár; termett átlag egy hektáron 810 mm., összesen 2172 métermázsá. 7. *Tavaszi árpa* learattatott 8166 hektár; átlag egy hektáron 838 mm., összesen pedig 68.426 mm. termelt. 8. *Zab* learattatott 16.899 hektár; termett átlag egy hektáron 875 mm., összesen 147.910 mm. 9. *Tengeri* learattatott 3250 hektár; átlag egy hektárra 1138 mm., összesen 36.982 mm. termelt. 10. *Burgonya* learattatott 9015 hektár; átlag egy hektáron 8943 mm., összesen 806.150 mm. termelt.

Az első magyar általános biztosító társaság szombaton április 5-én tartotta évi rendes közgyűlést gróf *Csekonics* Endre elnöke alatt. Az 1901. évről szóló örvendetes igazgatósági jelentés kiemeli, hogy az üzlet egyes biztosítási ágakban és összeségében kedvező lefolyású volt s nemcsak a felosztásra kerülő évi tiszta nyereség igen tekintélyes, hanem ezenkívül a társaságnak különben is erős tartalékai szintén rendkívüli mértékben szaporodtak és gyarapodtak. Az igazgatóság az előterjesztett mérleg számadatai szerint már ezuttal mindent beváltott, a mit az előző mostohább évekből a közgyűléseken kilátásba helyezett. Amellett, hogy 2.242.587-04 korona tiszta nyereséget ért el, még az 1893-ban sajnosan megszüntetett árfolyam különbözeti tartalékokat tett ez évben félre a záloglevelek árfolyam-emelkedéséből; a külön tartalékok, mely már 8.163.32 koronára szállott volt le, most ismét 568.588-14 koronára emelte, a tüzosztály díjtartalékát 4.400.000 koronára, a szállítványi biztosításokét pedig külön 40.000 koronára szaporította. Az életbiztosítási feletle jó üzletét tervszerűen s nagy sikerrel fejlesztette. A társaság életbiztosítási állománya 274.422.041-36 kor. emelkedett, vagyis 9.012.061-58 kor. haladja túl az előző évit. Ez állománynak díjtartaléka immár 78.255.565-23 kor. tesz ki. Az alapsabályszerű levonások után az igazgatóság a tiszta nyeresémből részvényként 320 kor. osztalék kiifizetését hozta javaslatba. A nyereségből még az osztalékkiifizetés után is 386.166-12 kor. marad rendelkezésre. Ebből rendkívüli adományképen 50.000 koronát javasolt az igazgatóság a társasági tisztviselők nyugdíjalapjának juttatni, 336.166-12 kor. pedig a külön tartalékra átvezettetni. A közgyűlés a mérleget, zárszámlát és az összes igazgatósági javaslatokat egyhangulag elfogadta s az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadta s jóváhagyta a közhasznú adakozásra fordítandó összeg felosztási tervét. Az osztalék a társaság pénztáránál már a hétfői naptól fogva kiifizetésre

került. A részvényesek nevében, kikre az évi jelentés a lehető legjobb benyomást tette, *Lamp* Vilmos részvényes mondott köszönetet az Igazgatóságnak. Külön is kiemelte a szakigazgató élén álló *Ormódy* Vilmos vezérigazgató rendkívüli szakértelmét és nyomatékosan hangsúlyozta a nagy megnyugvást, melyet a részvényesekben és a biztosító közönségben a társaság jelenlegi vezetése által inaurált amaz irányt kelt, mely igen helyesen a nagyszabású és előrelátó tartalékgyűjtéssel a társaságnak jövődöntő biztosságát és nagyságát kétségtelenné teszi. Végül a közgyűlés a választmányba új tagokul választotta meg báró *Gerliczy* Ferencz, *Libits* Adolf és ifjabb gróf *Zichy* János urakat.

Kiadó lakás.

Rimaszombaitban, a **Losonczy-utca 8-ik** szám alatti ház, mely áll 4 szoba és mellékhelyiségekből, **május 1-től** bérebeadó. Bővebb értesítést nyujt a tulajdonos: **özv. Nagy Ferenczné.**

Hirdetmény.

346. sz. — Alólírott kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a breznóbányai kir. járásbíróság 1898. 219/1. számú végzése által **dr. Kelemen József** beszerzebányai ügyvéd által képviselt **Knoblovics Lipót** végrehajtató javára **Chottek István** ellen 189 korona 06 fillér tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 603 korona 20 fillérre becsült szarvasmarhák, sertések, ágy-neműek, tűkör stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1898. V. 233/5. sz. kiküldő végzése folytán a helyszínen, vagyis *Telgárton* **Chottek** István lakásán leendő eszközzésére **1902. április hó 21-ik** napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Nagyroczén, 1902. évi márczius hó 31-én.
Leffler János, kir. bir. végrehajtó.

Nagy választék!

Előleges üzletmegnyitási jelentés!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönséget értesíteni, hogy folyó évi **május hó 1-től Rimaszombaitban**, az Erzsébet-tér sarkán, a **Kern**-féle házban

Női (divatáru) kalap-üzletet

nyitok. — Tekintettel arra, hogy elsőrangú üzletben szerzett sok évi gyakorlatom által elsajátított jó ízlés és szakértelem, reménytelen engedni, hogy a legmagasabb igényeket is kielégíthetem, úgy **olcsó** áruim, mint **elegáns** áruimmal.

Lakásom május hó 1-ig *Szjgyártó-utca* 24-ik szám (*Euhorn* Károly urnál), hol megrendeléseket elfogadok és **kész áruval is nagy választékban szolgálhatok.**

A n. é. közönség pártfogását kérve, maradtam
kiváló tisztelettel

1-2 **GLATTER ETELKA.**

Olcsó árak!

Hirdetmény.

238. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1902. évi 188. számú végzése következtében **dr. Cziner Miksa** által képviselt **Benkó János** javára **Csák Károly** ellen 274 korona 87 fillér s járuléka erejéig 1902. évi márczius hó 26 án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1000 koronára becsült lovak, tehenekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíróság 1902. V. 35/2. sz. végzése folytán 274 kor. 87 fill. tőkekövetelés, ennek 1901. évi december hó 14-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 75 korona bíróilag már megállapított költségek erejéig *Urajon* alperesnél leendő eszközzésére **1902. évi április hó 29-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1902. évi április hó 11-én.
Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetés.

A murányi Coburg hercegi hitbizományi uradalomban **Murány** és **Sumjác** községekben az üzemből levő

vizi-malmok

eladóvá tétetvén, venni szándékozók felkértenek ajánlataikat Nagyroczén, az uradalmi ügyészi hivatalnál benyújtani, a hol a vétel tekintetéből minden szükséges adat és felvilágosítás is rendelkezésükre áll. 2—3
Nagyroczé, 1902. április 7.

Mihalik Dezső, urad. ügyész.

Eladó butorok.

Rimaszombatban, a **Losonci-utca 40-ik** szám alatt különféle — majdnem teljesen új — **szoba-butorok** és egyéb **házi-eszközök, konyha-** s más fajta **edények** szabad kézből, jutányos áron eladatnak. — Venni szándékozók forduljanak **ösv. Urbán Ferencz** tulajdonoshoz.

Hirdetmény.

176. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék és tornallyai kir. járásbíró 1901. évi 5430. és sp. 350. számú végzése következtében **Sidlauer és Weisz özég** felperes javára **Hangonyi István** ellen 60 korona és 94 kor. 66 fillér s járuléka erejéig 1901. évi november hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felül-

foglalt és 1600 koronára becsült juhok, bárányok, lovak, tehén és takarmányból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró 1901. évi V. 443/6 sz. végzése folytán 94 kor. 66 fill. és 60 korona tökévelés, ennek 1901. január 15. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 107 kor. 82 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig **Urajon** alperesnél leendő eszközölésére **1902. évi április hó 24-ik** napjának délutáni 2 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Rimaszécen, 1902. évi április hó 12-én.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

624. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében szennel közhírré teszi

hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1901. évi 5154. számú végzése következtében a **gömörmezei nép- és iparbank** felperes javára **Hangonyi István és Károly** ellen 296 korona s járuléka erejéig 1901. évi október hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1380 koronára becsült lovak, juhok és szénából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró 1901. V. 412/2. számú végzése folytán 296 korona tökévelés, ennek 1901. évi április hó 27-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 73 korona 23 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig **Urajon** alperesnél leendő eszközölésére, **1902. évi április hó 24-ik** napjának délutáni 3 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, a becsáron alul is elfognak adatni.

Rimaszéc, 1902. évi április hó 3-án.

Kovács Géza, kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény.

1054. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **ifj. Osovai Mihály** végrehajtónak **Czeber Pál** végrehajtást szenvedő elleni 300 korona s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő **Felső-Pokorágy** községben fekvő s a felső-pokorágyi 15. sz. tjkönyvben A. 2—18. sorszám alatt foglalt ingatlanokból a B. 3. alatti **Czeber Pált** egyhármad részben megillető jutaléka 650 koronában megállapított kielégítési árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul **1902. évi április hó 21-ik** napjának délelőtti 10 óráját **Felső-Pokorágy** községbe, a községi bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok 330 koronán alól nem fognak eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kielégítési ár 10 %-át, azaz 65 koronát készpénzben vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1902. évi márczius hó 4-én.

Welesz, kir. törvszéki albiró.

Hirdetmény.

1064. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **gömörmezei nép- és iparbank** és **Engel Adolf** végrehajtónak **Takács János** és **Keller Hermin** végrehajtást szenvedő elleni 1166 korona és 26 korona 82 fillér s járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő **Csiz** községben fekvő s a csizi 316. sz. tjkönyvben A. 1. sorszám alatt foglalt **Keller Hermin** javára $\frac{2}{3}$ -ad és **Takács János** javára $\frac{1}{3}$ -ad részben irt 833 hrszámú ház és beltelekre a 890 koronában ezenel megállapított kielégítési árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul **1902. évi április 18-ik** napjának délelőtti 10 óráját **Csiz** községbe, a községi bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok 3300 koronán alól nem fognak eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kielégítési ár 10 %-át, azaz 89 koronát készpénzben vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1902. évi márczius hó 2-án.

Welesz, kir. törvszéki albiró.

Hirdetmény.

221. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a budapesti keresk és váltó kir. törvényszék 1901. évi 100714. számú végzése következtében a **zalatnai kénkövoldó részvénytársaság** javára **Draskóczy László** ellen 783 korona 70 fillér s járuléka erejéig 1901. évi november hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 3320 koronára becsült bárányok, ökrökből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró 1901. V. 453/5. számú végzése folytán 783 korona 70 fillér tökévelés, ennek 1901. évi augusztus hó 31-ik napjától járó kamatai és eddig összesen 138 korona 4 fillér bírólag már megállapított költségek erejéig **Serkében** a helyszínen leendő eszközölésére **1902. évi április hó 22-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Rimaszéc, 1902. évi márczius hó 26-án.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Első magyar általános biztosító-társaság Budapestén.

BEVÉTELEK

KIADÁSOK.		I. Tűz-, szállítvány, jég- és betörés-biztosítási üzlet.		Negyvennegyedik évi zárszámla 1901. január 1-től december 31-ig.		BEVÉTELEK	
	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona
I. Tűzbiztosítás.							
Kifizetett károk és költségek	7.229.557-53						
levonva viszontbiztosított károk és költségek	2.659.926-0						
Függőben maradt károk tartaléka	459.631	03					
Szerzési költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levon.	417.324	38					
Jóvedelmi adó és bélyegilletékek	823.540	93					
Postabérek	202.580	44					
Adakozások közhasznú célokra	103.816	06					
A tűzbiztosítási üzletet terhelő igazgatási költségek	10.450						
Behajthatlan követelések leírása	1.023.836	43					
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	19.292	17					
	4.400.000	—	11.570.391	44			
II. Szállítványbiztosítás.							
Kifizetett károk és költségek	386.935-78						
levonva viszontbiztosított károk és költségek	296.342-23						
Függőben maradt károk tartaléka	120.63	55					
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	87.545	84					
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	14.009	19					
	80.000	—	302.208	58			
III. Jégbiztosítás.							
Kifizetett károk és költségek	1.545.465-43						
levonva viszontbiztosított károk és költségek	987.156-15						
Függőben maradt károk tartaléka	558.309	28					
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	17.150	46					
Bélyegilletékek	226.692	39					
Behajthatlan követelések leírása	48.243	21					
	11.827	37	862.222	71			
IV. Betörésbiztosítás.							
Kifizetett károk és költségek	6.532-83						
levonva viszontbiztosított károk és költségek	3.751-67						
Függőben maradt károk tartaléka	2.781	16					
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával	840	42					
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	5.188	54					
	40.000	—	48.810	12			
V. 1901. évi nyereségszámla.							
A folyó évi üzletből fennmaradt nyereség			1.165.428	44			
			13.949.061	29			
VAGYON.							
Elhelyezett tőkepénzek takarékpénztárak- és bankoknál			9.712.065	45			
1.844.000 kor. n. é. Magyar földhit. int. 4%-os talajjavítási és szab. záloglevél a 92-50 =	1.706.070	kor. — fill.					
618.000 kor. n. é. Magyar földhit. intezeti 4%-os záloglevél a 93-50 =	577.830	—					
750.000 kor. n. é. Magyar királyi 4%-os korona-járadék a 94-25 =	706.875	—					
490.000 kor. n. é. Egyesült budapesti fővárosi takp. 4%-os záloglevél a 91-50 =	448.350	—					
2.070.000 kor. n. é. Kisbirtokosok országos földhitelint. 5%-os záloglevél a 100. — =	200.000	—					
62.800 kor. n. é. Magyar királyi 3 1/2%-os korona-járadék a 84-90 =	53.128	80					
4.000 korona n. é. "Otthon" irók és hírlapírók köre 4 1/2%-os kötvények a 100 kor. =	4.000	—					
7955 drb. Magyar-francia bizt. r.-társ. részv. a 200 =	1.591.000	—					
1299 drb. Bécsi biztosító társ. részvény a 200 =	471.510	—					
997 drb. Olasz áll. bizt. r.-társ. részv. a 200 =	199.400	—					
A fenti értékpapírok stb. után az év végéig esedékes kamatok	57.713	85					
Leszámitolt, visszleszámitolt és egyéb váltók			1.036.834	61			
Társaság háza			2.490.000	—			
Erzsébetvárosi házak kölcsönörlesztési számla			720.000	—			
Különféle adások:							
a) Pénzkezelés és maradványok a képviselősegeknél			2.069.691	58			
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél és átmeneti tételek			1.019.968	41			
Jégbiztosítási osztály folyó számlán			620.496	16			
Központi pénzkezelés			59.153	36			
			23.744	057	22		
Mérlégszámla 1901. december 31-én.							
			23.744	057	22		
TEHER.							
Részvényalapítóke teljesen befizetett 2000 egész részvény a 1000 forint és teljesen befizetett 2000 fél részvény a 500 forint					6.000.000	—	
Társasági tartaléktőke					6.000.000	—	
Külön tartalék					8.163	32	
Árfolyamkülönbözeti tartalék					960.706	55	
A Magyar földhitelintézeti állal, a birtokunkban lévő záloglevelek után megtérített árfolyamkülönbözeti összeg tartalékba helyezve					1.262.654	71	
Tűzbiztosítási díjtartalék készpénzben a viszontbizt. rész levonásával és minden megterhelés nélkül	4.000.000	kor. — fill.					
Szállítvány-biztosítási díjtartalék készpénzben a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	80.000	—					
Betörésbiztosítási készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levon. és minden megterhelés nélkül	40.000	—			4.520.000	—	
Tűzbiztosítási függő károk tartaléka					417.324	38	
Szállítvány-biztosítási függő károk tartaléka					67.545	84	
Jégbizt. függő károk tartaléka					17.150	46	
Betörésbizt. függő károk tartaléka					840	42	
Különféle hitelek					617.055	64	
Előbbi évekről eddig fel nem vett osztalékok					9.611	—	
Első magyar általános biztosító társaság "Lóvay-alap"					184.088	66	
Első magyar általános biztosító társaság "Erődes alapítvány"					64.132	47	
Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapja					965.371	77	
Ormosy Vilmos-alap					20.167	10	
Életbiztosítási osztály folyó számlán					1.443.816	46	
1901. évi nyereség					1.165.428	44	
					23.744	057	22

Mérlégszámla 1901. december 31-én.

KIADÁSOK.		II. Életbiztosítási üzlet.		Harmadik évi zárszámla 1901. január 1-től december 31-ig.		BEVÉTELEK.	
	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona
Törlesztett kötvények díja	731.496	75					
Visszaváltott kötvényekért	1.390.990	51					
Halálesetek után kifizetett kárösszeg	2.953.847	63					
Lejárt kiházasítási tőkékért	3.163.983	35					
Kiházasít. biztosításoknál haláleset következt. díjvisszatérít.	90.769	81					
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	673.759	69					
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka	614.928	54					
Évjáradékokért	326.770	93					
Visszontbiztosítási díjak	264.801	02					
Bélyegékek	227.445	42					
Irodai bér, postadíjak, nyomtatványok, úti- és egyéb költs.	607.139	03					
Tiszt. fizetések	238.837	48					
Jóvedelmi adóért	21.027	29					
Orvosi díjakért	148.393	01					
Szerzési és díjbiztosítási költségek	836.835	16					
Kisorsolt biztosítások tartaléka	18.000	—					
Behajthatlan tartozások leírása	38.028	21					
Díjtartalék az év végén			12.319.977	74			
1901 évi nyereség			76.690.999	64			
			1.077.158	60			
			90.088.135	98			
VAGYON.							